

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију

III
квартал

20
18.

јул - септембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмереним на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Јелена Васић,
уредник

Ана Раичевић,
секретар

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију ПКС окупља субјекте у металопрерађивачкој делатности, машиноградњи, производњи саобраћајних средстава, електричних машина и апарата, делатности вађења руда метала, производњи сирових метала, ковању метала и металургији праха, обради и превлачењу метала и рециклажи металних отпадака и остатака. Некада препознатљив и међународно признат сектор, након вишегодишњег кризног периода, данас је конкурентнији са потенцијалом за раст и развој. Сектор металске и електро индустрије налази се у центру производне мреже једне земље и повезан је, ресурсно и технолошки, са осталим секторима привреде. Финални производи примену налазе у различитим сегментима привреде и домаћинствима.

Поред основне делатности, која је првенствено усмерена ка креирању повољног пословног амбијента кроз унапређење регулативе, анализи пословања и пружању помоћи привреди у превазилажењу проблема у пословању, едукацији привреде о техничким прописима важећим на домаћем и тржишту ЕУ, Удружење посебну пажњу посвећује промоцији извозних потенцијала металског и електро сектора. Посебно истичемо услугу ПКС „Дан добављача“ којом се привредна друштва из Србије повезују са интернационалним компанијама као потенцијални добављачи. Очекујемо интензивнију сарадњу са чланицама у наредном периоду, како би активности стручне службе Удружења усмеравали ка решавању конкретних проблема привреде.

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Служба за подршку развоју, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

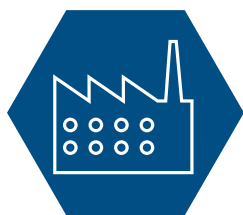
Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, Наташа Кеџман, Ана Раичевић, Ненад Драговић, Маја Драгутиновић, Дијана Михајловић-Монтиљо, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић, Душан Стокић, Јадранка Зрнић-Џелетовић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

© 2018. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију	4
Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари	
Вести	
Регио инфо	6
Привредна активност у металској, електро индустрији, рудницима метала и металургији	8
Индустријска производња	
Залихе	
Цене	
Запосленост	
Зараде	
Стране директне инвестиције	
Спољна трговина	
Привредна активност - макроекономски осврт	15
Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе	18
Прописи објављени у претходном периоду	
Радне групе	
У фокусу	19
Српској индустрији недостају работи	
Кинески гигант „Циџин мајнинг група“ стратешки партнер „РТБ БОР“	
Подршка привреди	20
Програми подршке пословању привреде	
Најбржи пут до инопартнера	
СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа	
Едукација	
Методолошке напомене	27
Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију	28
Контакт	29

Активности Удружења за металску, електро индустрију, руднике метала и металургију

Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације и семинари

Састанак са представницима немачке компаније „PRIMINER“

У Привредној комори Србије 16. јула 2018. године одржан је састанак са представницима немачке компаније „PRIMINER“. С обзиром на то да од 2018. године имају своје представништво у Београду, заинтересовани су за проналажење домаће фирме са којом би изложили производни програм по принципу „Show room“. У плану је школовање сервисера мехатронике чиме би се промовисао „PRIMINER“ едукативни центар са циљем да се на квалитетан начин понуде сервисне али и остале производне услуге.

Састанак са представницима привредних друштава „Ваљаоница бакра Севојно“ и „Први партизан“ - Ужице

Састанак са представницима привредних друштава „Ваљаоница бакра Севојно“ и „Први партизан“ Ужице одржан је 22. августа 2018. године у ПКС. Састанку су присуствовали и представници Министарства привреде Републике Србије. Тема састанка је предстојећа приватизација РТБ Бор и даље снабдевање домаћег тржишта бавром из Бора. Домаћи произвођачи који купују месинг од „Ваљаонице бакра“ заинтересовани су да се настави континуирано снабдевање сировином, како би њихов процес производње и реализација уговора била неометана.

Састанак са представницима фирме „ROBERT BOSCH“

Представници ПКС и компаније „ROBERT BOSCH“ састали су се 24. септембра 2018. године на тему реконструкције пруге Београд – Суботица. Деоницу Београд - Стара Пазова изводи кинески конзорцијум који чине „China Railway International“ и „China Communications Construction Company“, док на делу од Старе Пазове до Новог Сада пругу гради руски „RŽD International“. Компанија „Bosch“ је заинтересована да припреми понуду за опремање свих деоница пруге сигурносним системима „Bosch“, који испуњавају све потребне националне и европске стандарде.

Састанак са представницима фирме „LE BELIER“

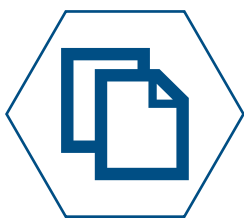
У просторијама ПКС, 28. септембра 2018. године одржан је састанак са представницима фирме „LE BELIER“. Компанија се обратила ПКС са захтевом за састанак, ради разматрања планова о даљем развоју и подршци с обзиром на то да је заинтересована за проширење капацитета производње, а осим Србије разматра и друге земље из окружења. На састанку су презентовани подаци о привредној активности по регионима у Србији и предностима пословања у слободним зонама.

Презентација руске компаније „РОСАТОМ“

У Привредној комори Србије, 3. септембра 2018. године одржан је стручни скуп на којем је руска државна корпорација „Росатом“, ангажована у области примене нуклеарне енергије у мирнодопске сврхе, представницима српских компанија, научно - истраживачких организација и државних институција приказала своје пројекте и план наступа на тржишту Србије. Разматране су могућности за сарадњу привредног сектора Србије и Русије, у области технологија радијације и нуклеарне медицине, комплексне модернизације тренутно расположивих енергетских потенцијала Србије, коришћења колектора енергије, дигиталних решења за инфраструктуру и производњу и технологије пречишћавања воде.

Вести

„Застава ковачница“ планира увођење прве роботизоване линије

У фабрици „Застава ковачница“ а. д. очекују да ће до краја године добити око 3 млн евра државних подстицаја за увођење прве роботизоване линије која би производила позиције за наменску индустрију. „Застава ковачница“ производи отковке, а 50 одсто производње се извози за аутомобилску индустрију и производњу камиона. У питању је највећа и најстарија ковачница на Балкану, која се последњих година суочила са проблемима у пословању услед лоше приватизације и стечаја. Путем опоравка је кренула прошле године када ју је из стечаја купило привредно друштво „Застава оружје“ из Крагујевца.

Европска комисија одобрила кинеској групи „HISENSE“ да преузме „Горења“

Европска комисија је одобрила кинеској „HISENSE GROUP“ куповину „Горења“, словеначног произвођача апарата за домаћинство, оценивши да то преузимање неће пореметити тржишну конкуренцију. Комисија је, пре свега, констатовала да обе компаније производе и снабдевају тржиште крупном „белом техником“, као што су фрижидери или штедњаци. Предложена трансакција неће изазвати забринутост у погледу конкуренције имајући у виду ограничене тржишне позиције двеју компанија заједно и чињеницу да ће велики број конкурентна остати на тржишту и након ове трансакције.

Београдски „Weiss Light“ отвара фабрику за производњу ЛЕД расвете на Палама

Привредно друштво „Weiss Light“ је прва српска фабрика ЛЕД сијалица и једина компанија која производи ЛЕД сијалице за широку употребу. У погону у Угриновцима обавља се цео процес настанка сијалице – од прављења алата, преко скица, склапања, до амбалажирања и рециклаже. Према плановима компаније, у октобру 2018. године очекује се отварање фабрике за производњу ЛЕД расвете на Палама, у кругу индустријске зоне „Фамос – Коран“. У питању је мини-фабрика која ће у почетку запошљавати 15 радника, а у плану је даље повећање броја запослених.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контакте са потенцијалним пословним партнерима, учешће на сајмовима и изложбама у земљи и иностранству, учешће у активностима ПКС контактирајте **Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију ПКС** путем телефона **011 / 33 00 954** или на е-маил: metalska@pks.rs.

Регио инфо

У компанији „Метех“ константно бележе раст производње

Из године у годину пословање компаније „Метех“ из Смедерева карактерише константан раст. Компанија у складу са постављеним краткорочним и дугорочним плановима, посвећеном ангажовању и добрим планирањем остварује све пословне циљеве. Комерцијални директор ове компаније изјавио је да је план да се у наредних пет година обим производње удвостручи. Циљ је да се прошири и број партнера. Сада су то реномиране европске компаније, а план је да се успоставе директни партнерски односи са још пет великих компанија. Такође, истакнуто је да партнери желе светски квалитет по српским ценама и у том смислу се траже и налазе најбоља и најрационалнија решења. За повећање производње потребно је и проширивање капацитета, па се планира улагање у нову линију за фарбање на површини од 3000m² до 5000 m². Највише руководство и власници компаније подржавају нова улагања, која подразумевају и повећање броја запослених. Пословни план за текућу годину вероватно ће бити премашен, а константно се нови производи уводе у серијску производњу. У овим амбициозним плановима се рачуна и на улагање у кадрове. За све наведено је потребна и помоћ државе, која је и до сада препознавала значај, улогу и потенцијал фирме „Метех“.

„ЖЕЛВОЗ 026“ иде сигурним кораком

Смедеревска фабрика, као некадашњи највећи ремонтер шинских возила у земљи, има посла до краја 2018. године, а велики део године покривен је уговорима. За реализацију уговорених послова потребно је упослити нове раднике, тако да је отворен стални конкурс за пријем инжењера и производних радника – бравара и заваривача и прилика је, да они који су напустили „Желвоз у стечају“ сада могу да се врате на посао. Упошљавање младих, као и искусних стручњака и мајстора доводи до корисног склада младости и искуства. Раде се ремонти теретних вагона, а планира се и производња нових. Велики посао је и израда контејнера за превоз робе за словеначког партнера. „Желвоз 026“ има добру сарадњу са фирмом „Железнице Србије“, са којом је после успешно реализованог ремонта 200 теретних вагона, потписан нов посао за ремонт 500 вагона. Српске железнице имају 7.500 теретних вагона, тако да се очекује да се сваке године ремонтује одређен број. Значајан купац је и „ХБИС“ који користи 1500 вагона, који такође захтевају одређени ниво ремонта и поправке. Поред вагона, за железару могу да се раде и додатне услуге (обрада ваљака, точкови за кранове и слично). Осим наведеног, развија се сарадња са „Железницама Црне Горе“ и „Железницама Федерације БиХ“.

„ФПМ Агромеханика“ пустила у погон најсавременију линију за пластификацију

Привредно друштво „ФМП Агромеханика“ из Бољевца, једно од највећих произвођача пољомеханизације у Југоисточној Европи, пратећи развој нових технологија из области бојења и пластификације, пустила је у погон најсавременију линију за пластификацију. Пластификација је процес при којем се метал површински штити прахом. Нова пећ ће омогућити пластифицирање великог броја елемената и профила.

РПК
Јабланичког и
Пчињског управног
округа
Лесковац

„Теклас аутомотив“ завршава трећи погон у Владичином Хану

Турска компанија „Теклас аутомотив“ завршава трећи производни погон у Владичином Хану, где је пре две године покренула производњу. Очекује се да производња у трећој хали крене крајем 2018. или почетком 2019. године где би требало да се запосли још 250 људи, поред 550 колико их тренутно ради. Крајем 2015. године, Влада Србије одобрила је турском инвеститору подстицајна средства за покретање производње у Владичином Хану где се производе гумени делови за аутоиндустрију.

РПК
Средњобанатског
управног округа
Зрењанин

Италијански произвођач механичких делова за аутомобиле „ГЛМ“ отворио фабрику у Зрењанину

Компанија, специјализована за производњу механичких делова за аутомобилски сектор, тренутно запошљава 68 радника, са циљем да у наредним годинама буде запослено више од 100 лица. Предвиђено је да Групаација „ГЛМ“, која се бави производњом издувних система за аутомобилску индустрију, своје производе извози у Италију, Немачку и Чешку, за Mercedes, BMW, Porsche, Maserati, Ferrari, Audi и друге водеће компаније у овој области.

РПК
Нишавског,
Пиротског и Топличког
управног округа
Ниш

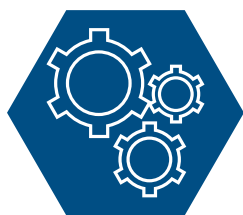
У Нишу отворена фабрика електронских аутокомпоненти „ИМИ“

У околини Нишке Бање, 29. септембра 2018. године отворена је филипинска фабрика за електронске аутокомпоненте „ИМИ“. Према плану, фабрика треба да запосли 1.250 људи, међу којима и 500 инжењера. „ИМИ“ се простире на 14.000 m², а у њу је уложено више од 33 млн евра. У фабрици ће се производити електронске компоненте за аутомобилску и индустрију информационих технологија и извозити у земље Европе где „ИМИ“ има своје производне погоне и пословне партнере.

Аустријски „Zumtobel“ отворио фабрику у Нишу

Аустријска компанија „Zumtobel“ отворила је у Нишу 28. септембра 2018. године фабрику за производњу ЛЕД расвете. У фабрици тренутно ради 300, а план је да са пуним капацитетом буде 1.100 запослених. „Zumtobel“ је у изградњу фабрике од 40.000 m² уложио 30,6 млн евра а Влада Србије је доделила субвенције у вредности од 8 млн евра. Планира се да фабрика оствари годишњи промет од 120 млн евра што ће бити од великог значаја за тај крај и целу Србију. „Zumtobel“ је једна од водећих компанија по иновативним решењима за расвету и запошљава 7.000 људи у 14 производних погона на четири континента.

Привредна активност у металној, електро индустрији, рудницима метала и металургији

Индустријска производња

Индустријска производња у сектору рударства у првих осам месеци 2018. године смањена је за 3,8 одсто у односу на исти период 2017. године, док је у сектору прерађивачке индустрије повећана за 2,8 одсто. Највећи раст производње забележен је у производњи машина и опреме (10,4 одсто), као и производњи основних метала (9,6 одсто) и производњи осталих саобраћајних средстава (9,8 одсто), док је пад регистрован у производњи рачунара, електронских и оптичких производа (-8,8 одсто) и производњи електричне опреме (-5,5 одсто).

Индекси индустријске производње, септембар 2017-август 2018. у односу на просеке претходних година

Рударство, металопрерађивачка индустрија и машиноградња

Извор: РЗС.

Електрични и оптички уређаји и саобраћајна средства

Извор: РЗС.

Залихе

У августу 2018. године у поређењу са осмим месецом 2017. године, залихе готових производа у сектору прерађивачке индустрије биле су веће за 13,1 одсто, а у сектору рударства за 2,3 одсто. Посматрано по областима делатности, најзначајније повећање регистровано је у производњи осталих саобраћајних средстава (27,7 одсто) и производњи моторних возила и приколица (23,6 одсто). Пад је регистрован у производњи непоменутих машина и опреме (-15,9 одсто) и производњи металних производа, осим машина (-8,8 одсто).

Индекси залиха готових производа, септембар 2017-август 2018. у односу на просеке претходних година

Рударство, металопрерађивачка индустрија и машиноградња

Извор: РЗС.

Електрични и оптички уређаји и саобраћајна средства

Извор: РЗС.

Цене

Цене произвођача индустријских производа у сектору прерађивачке индустрије у првих осам месеци 2018. године у односу на исти период 2017. године незнатно су повећане (за 0,3 одсто), а у сектору рударства за 5,5 одсто. Посматрајући према делатностима, цене су порасле у производњи рачунара, електронских и оптичких уређаја за 12,3 одсто, производњи металних производа, осим машина за 3,4 одсто, и експлоатацији руда метала такође за 3,4 одсто. Пале су у производњи непоменутих машина и опреме и производњи осталих саобраћајних средстава за по 2,8 одсто, производњи електричне опреме за 2,3 одсто и производњи моторних возила за 1,4 одсто. У осталим делатностима нису се много мењале.

Индекси цена произвођача индустријских производа, септембар 2017-август 2018. у односу на просеке претходних година

Рударство, металопрерађивачка индустрија и машиноградња

Извор: РЗС.

Електрични и оптички уређаји и саобраћајна средства

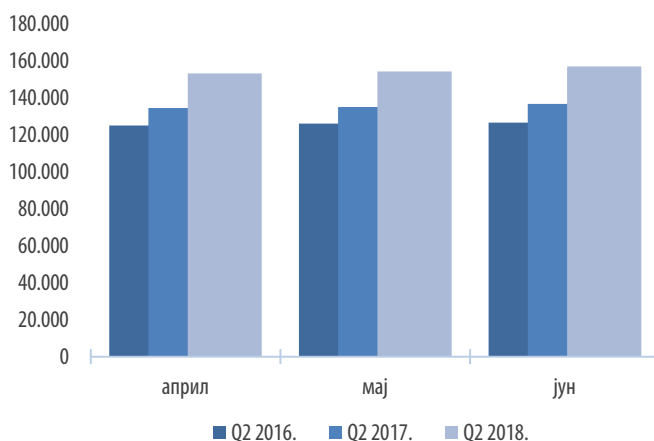

Извор: РЗС.

Запосленост

У првој половини 2017. године, просечан број запослених у металној, електро индустрији, рудницима метала и металургији износио је 151.504, што је за 13,6 одсто више у односу на исти период 2017. године. Највише запослених је у производњи металних производа, осим машина (49.623), са повећањем од 9,1 одсто, највећи проценат раста је забележен у производњи моторних возила и приколица (31,1 одсто), а најмање је запослених у производњи осталих саобраћајних средстава и експлоатацији руда метала.

Број запослених у експлоатацији угља, сирове нафте, гаса, кокса, енергије, у правним лицима и код предузетника, други квартал 2016, 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима КД(2010), у другом кварталу 2017. и 2018. године

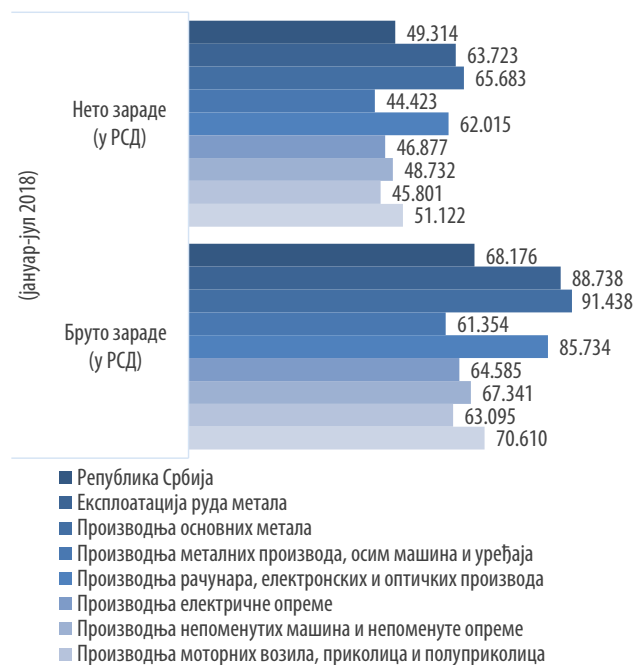
	Број запослених		Индекс	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q2 2017.	Q2 2018.	Q2 2018/ Q2 2017.	Q2 2017.	Q2 2018.
Република Србија	1.975.308	2.047.020	103,6	100,0	100,0
Експлоатација руда метала	3.451	3.501	101,4	0,2	0,2
Производња основних метала	13.036	14.745	113,1	0,7	0,7
Производња металних производа, осим машина и уређаја	46.114	50.428	109,4	2,3	2,5
Производња рачунара, електронских и оптичких производа	7.029	7.270	103,4	0,4	0,4
Производња електричне опреме	18.586	21.663	116,6	0,9	1,1
Производња непоменутих машина и непоменуте опреме	15.410	15.798	102,5	0,8	0,8
Производња моторних возила, приколица и полуприколица	29.170	38.808	133,0	1,5	1,9
Производња осталих саобраћајних средстава	2.454	2.426	98,9	0,1	0,1
УКУПНО	135.251	154.639	114,3	6,8	7,6

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У првих седам месеци 2018. године, највећа просечна зарада је исплаћена у производњи основних метала (91.438 динара, за 34,1 одсто више у односу на просечну зараду у Републици Србији). Највећи раст у односу на исти период претходне године забележен је у производњи непоменутих машина и опреме (повећање од 7,7 одсто) и производњи моторних возила (7,4 одсто). Најниже зараде регистроване су у производњи моторних возила и приколица (за 7,5 одсто нижа у односу на просек у Републици Србији) и производњи металних производа, осим машина и уређаја (за 10,0 одсто ниже).

Зараде, јануар-јул 2018. (у динарима)

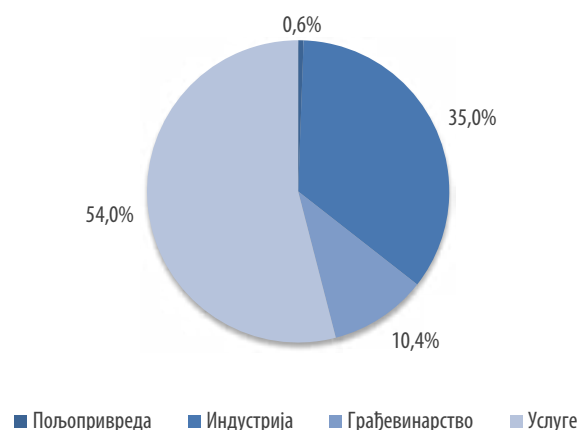

Извор: РЗС.

Стране директне инвестиције

У другом кварталу 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је 639,4 млн евра. У производњи метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава остварен је нето прилив СДИ по основу улагања нерезидената од 72,3 млн евра. Највећи прилив забележен је у производњи основних метала и металних производа, осим машина и уређаја (34,3 млн евра) и у производњи моторних возила, приколица и полуприколица (27,2 млн евра).

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, прва половина 2018. године (у %)

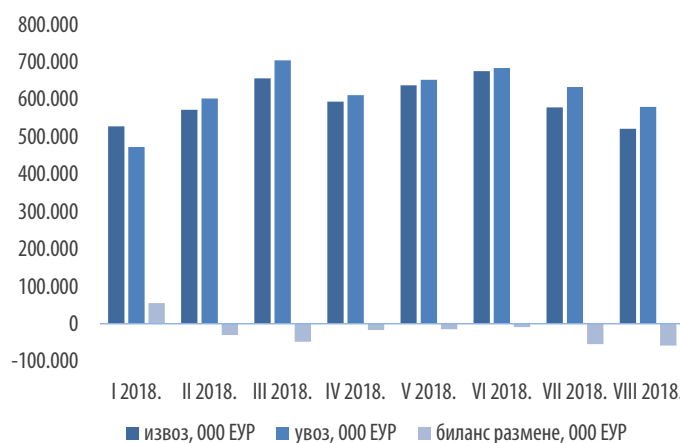

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Спољна трговина

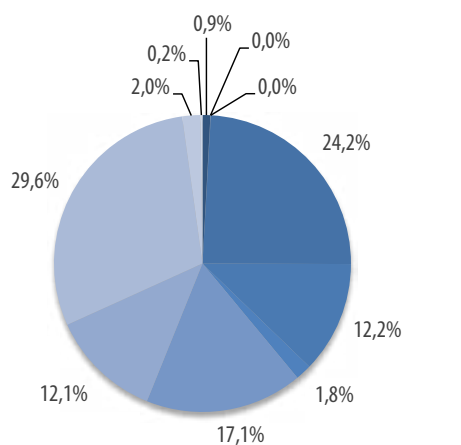
Према подацима РЗС, у првих осам месеци 2018. године извоз метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава износио је близу 4,8 млрд евра, што чини 44,4 одсто укупног извоза Републике Србије. У односу на исти период 2017. године, забележен је раст од 11,8 одсто. У истом периоду, увоз је достигао 4,9 млрд евра (мг раст од 16,6 одсто), што чини 34,9 одсто укупног увоза. Остварен је дефицит у спољнотрговинској размени од 175,2 млн евра. Највише је извезено моторних возила, приколица и полуприколица, и то у вредности од 1,4 млрд евра, са међугодишњим растом од 8,3 одсто, као и основних метала (1,1 млрд евра, раст од 22,7 одсто). Највеће дефиците бележе размена електронских и оптичких производа и непоменутих машина и опреме.

Спољнотрговинска размена метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава, месечни подаци 2018. (у хиљадама евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

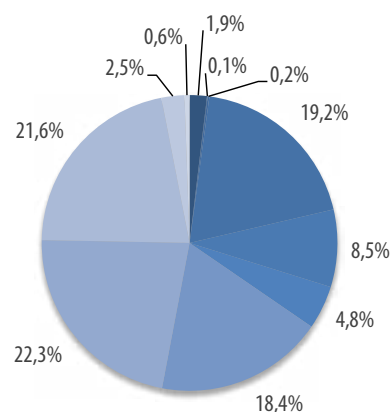
Структура извоза, јануар-август 2018.

- Експлоатација руда метала
- Експлоатација осталих неметаличних руда и минерала
- Производња брусних производа
- Производња основних метала
- Производња металних производа, осим машина и уређаја
- Производња електронских и оптичких производа
- Производња електричне опреме
- Производња непоменутих машина и непоменутих опреме
- Производња моторних возила, приколица и полуприколица
- Производња осталих саобраћајних средстава
- Производња осталих предмета

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Структура увоза, јануар-август 2018.

- Експлоатација руда метала
- Експлоатација осталих неметаличних руда и минерала
- Производња брусних производа
- Производња основних метала
- Производња металних производа, осим машина и уређаја
- Производња електронских и оптичких производа
- Производња електричне опреме
- Производња непоменутих машина и непоменутих опреме
- Производња моторних возила, приколица и полуприколица
- Производња осталих саобраћајних средстава
- Производња осталих предмета

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

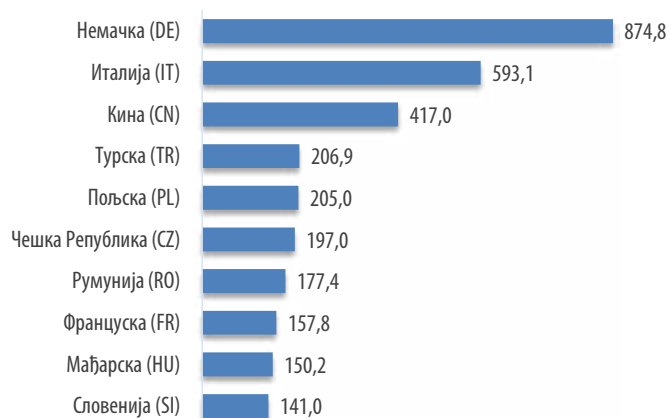

Извоз метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава, по земљама, јануар-август 2018. (у млн евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Увоз метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава, по земљама, јануар-август 2018. (у млн евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Привредна активност - макроекономски осврт

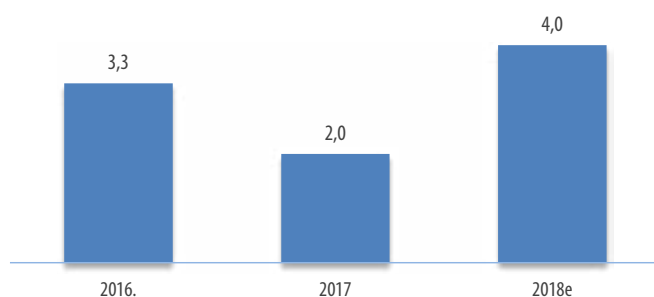
Економија коју је карактерисала стагнација раста и висока стопа незапослености, за само неколико година се трансформисала у растућу економију са ниском инфлацијом, елиминисаним фискалним дефицитом, опадајућим јавним дугом, стабилним банкарским системом и опоравком тржишта рада. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оних које носе већу додатну вредност.

Према подацима Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у другом кварталу 2018. године, у односу на исти период претходне године, износи 4,8 одсто. Народна банка Србије је ревидирала очекивану стопу раста на 4,0 одсто у односу на иницијалну пројекцију од 3,5 одсто (процена Министарства финансија за ову годину износи 4,2 одсто). Посматрано по делатностима, најзначајније стопе раста су остварене у сектору грађевинарства (22,9 одсто), сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде (14,8 одсто) и сектору информисања и комуникација (5,9 одсто). Према најновијим прелиминарним резултатима обрачуна, привредна активност у 2017. години увећана је за 2,0 одсто реално.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 2,7 одсто у периоду јануар - август 2018. године, у односу на исти период 2017. године. Значајан позитиван раст остварен је у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (5,1 одсто), док је у прерађивачкој индустрији раст износио 2,8 одсто и то највише у областима: поправке и монтаже машина и опреме (19,7 одсто), производње машина и опреме (10,4 одсто), производње намештаја (10,1 одсто) и производње осталих саобраћајних средстава (9,8 одсто). Код рударства је дошло до пада за 3,8 одсто.

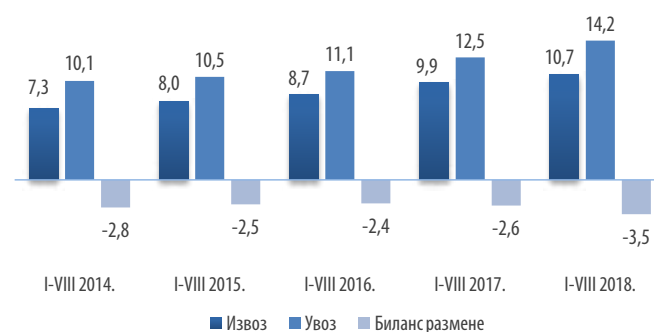
Народна банка Србије наставља да води експанзивну монетарну политику, по основу значајног смањења референтне каматне стопе, која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни

Реални раст БДП (у %)

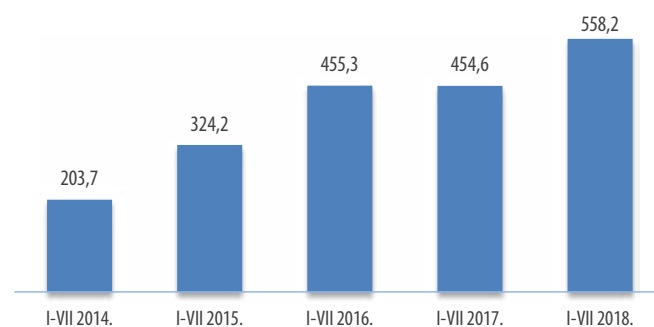
Извор: РЗС.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

Извор: РЗС.

Суфицит у размени услуга (у млн евра)

Извор: НБС.

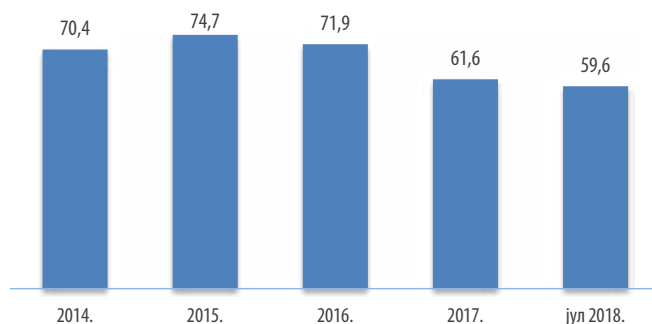
притисци, монетарна политика Европске централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули), као и потреба да се монетарном политиком допринесе расту инвестиционе и привредне активности у земљи. **Међугодишња инфлација** у августу је износила 2,6 одсто и у оквиру је циља НБС који износи 3,0 одсто \pm 1,5 процентних поена. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до пада референтне каматне стопе за додатних 25 базних поена (на потенцијалних 2,75 одсто) јер се очекује благ пораст инфлаторног притиска, а привредна активност је довољно убрзана.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. У 2017. години је остварен суфицит консолидованог буџета у износу од 1,2 одсто БДП (први пут у последњих десет година), чиме се значајно допринело смањењу потреба за задуживањем. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-јул 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу 49,1 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2017. године опао за десет процентних поена и износио је 61,6 процената БДП у односу на 71,9 одсто на крају 2016. године. Опадајући тренд је настављен и током првих седам месеци текуће године, па је на крају јула јавни дуг износио 59,6 одсто БДП, односно нашао се испод „мастрихтског критеријума“ од 60,0 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2017. године унапредиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је повећао кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, што је исто учинила агенција Fitch Ratings. Moody`s је такође повећао кредитни рејтинг на „Ba3“ са стабилним изгледом. Овим се Србија значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра (раст од 27,0 одсто), а позитиван тренд је настављен и у првих седам месеци 2018. године када је остварен прилив од 1,4 млрд евра. НБС очекује да ће укупан прилив у 2018. години износити 2,6 млрд евра, односно 6,6 одсто БДП и да ће бити више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

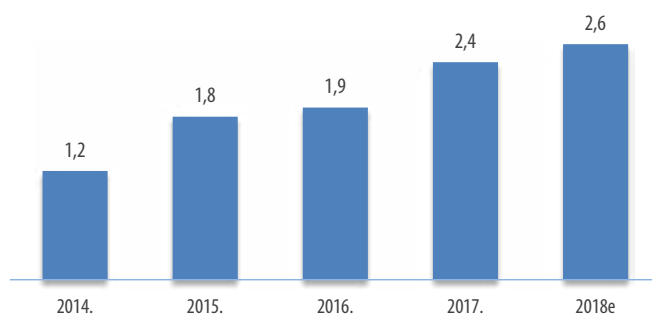
Извор: Министарство финансија.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Нето СДИ (у млрд ЕУР)

Извор: НБС.

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у периоду јануар-август 2018. године износила је 24,9 млрд евра што представља раст од 11,0 одсто у односу на исти период прошле године. Извезено је робе у вредности од 10,7 млрд евра, што представља повећање од 8,5 одсто, док је увоз робе износио 14,2 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 3,4 млрд евра, што је повећање од 30,0 одсто, чиме је покривеност увоза извозом опала на 75,8 одсто у односу на 79,0 одсто колико је покривеност износила у истом периоду прошле године. Пораст дефицита је последица, пораста цене енергената од којих је привреда Србије високо зависна, релативно јак динар у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти БДП.

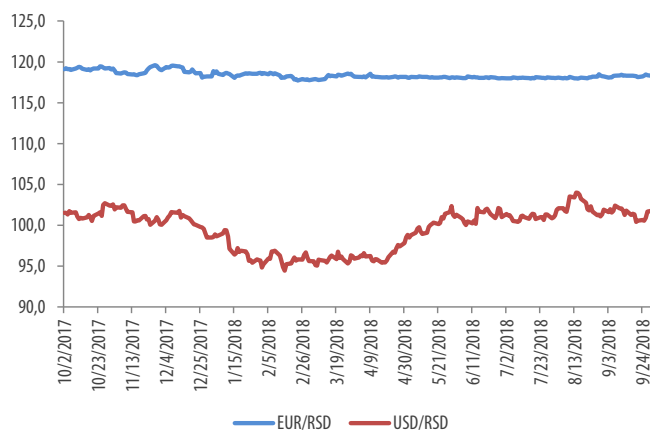
Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих седам месеци 2018. године износио 558,2 млн евра, у односу на 454,6 млн евра из истог периода прошле године. **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је у прошлој години износио 5,7 одсто БДП, исти ниво се очекује и у текућој години, уз очекивања НБС да се он у средњем року смањи на ниво од око 5,0 одсто.

Према Анкети о радној снази за други квартал 2018. године, број запослених износи близу 2,9 милиона, а број незапослених 391,6 хиљада. Стопа запослености популације старости 15 и више година износи 48,6 одсто, а **стопа незапослености** 11,9 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у јулу 2018. године износила је 68.029 динара, док је просечна нето зарада износила 49.202 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 4,9 одсто, док је нето зарада већа за 5,4 одсто.

Према подацима НБС, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у јуну 2018. године износила 7,6 одсто (14,1 одсто по искључењу ефеката отписа и продаје НПЛ-ова). Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама НБС, а удео проблематичних кредита у укупним кредитима забележио је пад, на 7,8 одсто (јун 2108).

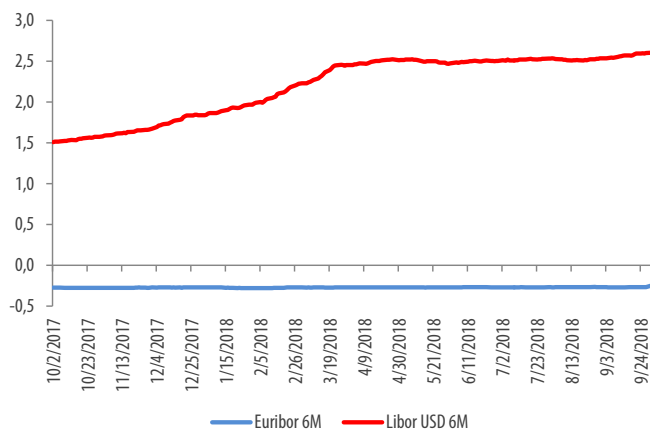
Динар је у 2017. години ојачао 4,2 одсто у односу на евро чиме је био једна од валута које су оствариле највећу апресијацију. У првих девет месеци 2018. године **просечан девизни курс** је износио 118,2427 динара за један евро, односно 99,1052 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Кретање девизних курса у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

Кретање каматних стопа у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

Заступање интереса привреде

– регулативе и иницијативе

Прописи објављени у претходном периоду

- Правилник о посебним елементима, односно критеријумима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана институционалног надзора у области транспорта опасне робе („Службени гласник РС“ бр. 055/2018 од 16. јула 2018. године);
- Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2018. години („Службени гласник РС“ бр. 056/2018 од 18. јула 2018. године);
- Правилник о безбедности дечјих игралишта („Службени гласник РС“, број 63 од 17. августа 2018. године). Напомена: Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењује се истеком 90 дана од дана ступања на снагу овог правилника, осим члана 33. који се примењује даном приступања Републике Србије Европској унији;
- Правилник о изменама и допунама Правилника о техничким и другим захтевима за котрљајне лежаје („Службени гласник РС“, број 66 од 29. августа 2018. године). Напомена: Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, односно 6. септембра 2018. године, а примењује се од 1. новембра 2018. године;
- Правилник о допуни Правилника о усклађеним износима накнаде за управљање посебним токовима отпада („Службени гласник РС“, број 67 од 31. августа 2018. године). Напомена: Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“;
- Закон о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, број 73 од 29. септембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“;
- Закон о потврђивању додатног Протокола 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи и Одлуке Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2015 усвојене 26. новембра 2015. године о изменама Одлуке Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2013, у вези са Анексом 4 Споразума о слободној трговини у Централној Европи (СЕФТА 2006), Протокол о дефиницији појма „производи са пореклом“ и методе административне сарадње из члана 14. ст. 1. и 3, усвојене 20. новембра 2013. године („Службени гласник РС - Међународни уговори“, број 12 од 27. септембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори“.

Радне групе

Састанак Радне групе за израду Закона о НИД

У Министарству просвете, науке и технолошког развоја, 12. јула 2018. године, одржан је састанак Радне групе о закону о научноистраживачкој делатности - НИД.

У фокусу

Српској индустрији недостају работи

Према незваничним подацима, у привреди Србије не постоје прецизни подаци о примени робота али се претпоставља да се тренутно највише примењују у аутомобилској индустрији (у крагујевачком „ФСА“ има их око 400), за паковање и палетизацију производа, за заваривање машинских конструкција и контролу квалитета. Као основни проблем који се намеће у аутоматизацији српске индустрије доминира јефтина радна снага. Иако се зна да роботизација повећава продуктивност и квалитет производа, компаније које желе да продају своје производе на међународном тржишту, морале би да прате врхунске технологије. Роботи у Србији нашли би своју примену у готово свим гранама привреде. Нашој земљи они су потребни у машинској, фармацеутској и прехранбеној индустрији, затим у грађевинској - изградња путева и објеката, дрвној - израда намештаја, за прецизнију пољопривредну производњу - мониторинг и праћење околине, али и у војсци, полицији и медицини. Да би се роботизација развила потребна је пре свега помоћ државе, а оно што свакако не иде у прилог је то што се на роботе плаћа царина.

Кинески гигант „Циђин мајнинг група“ стратешки партнер „РТБ БОР“

Кинеска компанија „Циђин мајнинг група“ („Zijin Mining Group“) изабрана је за стратешког партнера Рударско - топионичарског басена „Бор“ (РТБ). „Циђин мајнинг група“ планира да у РТБ Бор уложи укупно 1,46 млрд долара. Кинеска компанија има обавезу да инвестира 350 млн долара за докапитализацију, како би јој припало 63 одсто власништва над РТБ-ом, као и да инвестира 200 млн долара за решавање дугова, чије је покривање предвиђено УППР-ом (унапред припремљен план реорганизације). У плану је да до почетка наредне године кинески партнер преузме РТБ Бор. Предвиђено је да инвестирање у висини од 320 млн долара буде уложено у рудник Церово и његово отварање. Кинески партнер има план и за Топионицу, која има капацитет производње 80.000 t, а тренутно производи око 43.000 t. План кинеског сратешког парнера је да за три године ради пуним капацитетом од 80.000 t, а после шест година пословања да производи између 120.000 t и 150.000 t. Компанија „Циђин мајнинг група“ један је од највећих кинеских производача злата, а друга по величини у производњи бакарне руде. У девет земаља запошљава 17.500 радника. Прошле године компанија је била на 22. позицији највреднијих рударских компанија у свету. Годишњи пословни приход ове фирме износи 10 млрд евра, док чиста добит групације достиже више од 230 млн евра.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

I ДРЖАВНА ПОМОЋ КОЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО РАЗВОЈНЕ АГЕНЦИЈЕ СРБИЈЕ

V) Програм подршке малим предузећима за набавку опреме у 2018. години

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Развојном агенцијом Србије и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама. Намењен је за суфинансирање набавке производне опреме и опреме директно укључене у процес производње размењивих добара:

1. нове производне опреме и/или машина,
2. транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта,
3. нових делова, специјализованих алата за машине или других капиталних добара.

Предузећа могу остварити право на суфинансирање до 25 одсто нето вредности набавке производне опреме, али су у обавези да обезбеде учешће у висини 5 одсто нето вредности производне опреме, док ће се преосталих 70 одсто обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга компанија укључених у спровођење овог програма. Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 25 одсто од нето вредности производне опреме не може бити мањи од 500.000 динара, нити већи од 5.000.000 динара.

Право да се пријаве на конкурс за доделу бесповратних средстава имају:

1. микро или мала правна лица према финансијским извештајима за 2016. годину,
2. предузетници регистровани у АПР,
3. задруге.

Привредни субјекти морају бити уписани у регистар АПР најкасније 31. децембра 2016. године. Банке које учествују у програму су „Поштанска штедионица“, „Credit Agricole“, „Halkbank“, „Eurobank“, „Procredit“ и „Raiffeisen leasing“. **Позив је отворен до утрошка средстава.**

II ДРЖАВНА ПОМОЋ КОЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО ФОНДА ЗА РАЗВОЈ

A) Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. години

Средства опредељена Програмом намењена су за:

1. **куповину, изградњу, доградњу**, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу **производног простора, или простора** у којем се обавља производња или складиштење производа,

2. куповину нове или половне производне опреме (не старије од пет година), укључујући доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње,
3. трајна обртна средства, која могу да чине највише 20% укупног инвестиционог улагања,
4. набавку софтвера и других нематеријалних улагања.

Средства по овом програму намењена су за подршку развоја производних делатности, рачунарског програмирања и штампарских услуга.

Право да се пријаве на јавни позив имају предузетници, микро, мали и средњи привредни субјекти и задруге који доставе званичне финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан нето губитак, с тим да се овај услов за достављање финансијских извештаја, не примењује на предузетнике који немају обавезу достављања тих извештаја. Потребно је да буду регистровани у АПР најкасније до 31. децембра 2015. године, а за привредне субјекте који подносе захтеве у вредности већој од 12.500.000 динара најкасније до 31. децембра 2013. године, односно најкасније до 31. децембра 2014. године након достављања званичних редовних финансијских извештаја и за 2017. годину.

Могуће је остварити право на финансијску подршку у износу до 20 одсто бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања. Преостали износ вредности пројекта финансираће се из кредита Фонда, с тим да учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит Фонда и бесповратна средства) може бити до 20 одсто.

Износ средстава	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	1.000.000 динара	250.000 динара	1.250.000 динара
Максимални	50.000.000 динара	12.500.000 динара	62.500.000 динара

Изузетно за предузетнике, минимални износ кредита је 300.000,00 РСД, а износ бесповратних средстава 75.000,00 РСД.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније **до 31.12.2018. године**.

Б) Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2018. години

Средства су намењена новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у АПР најраније у години која претходи години подношења захтева.

Улагања која се могу финансирати у оквиру овог програма обухватају:

1. доградњу/реконструкцију/адаптацију/санацију/пословног или производног простора,
2. куповину опреме (нове или половне, не старије од пет година),
3. трајна обртна средства, која могу да учествују највише до 20 одсто у структури укупног инвестиционог улагања.

Могуће је остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 30 одсто вредности улагања. Преостали износ инвестиционог улагања привредних друштава и предузетника финансираће се из кредита Фонда под следећим условима:

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
минимални	280.000 динара	120.000 динара	400.000 динара
максимални	4.200.000 динара	1.800.000 динара	6.000.000 динара

Рок отплате до пет година у оквиру кога је грејс период до једне године. Каматна стопа уз примену валутне клаузуле:

1,5% годишње уз гаранцију банке,

3% годишње уз остала средства обезбеђења.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније до 31. децембра 2018. године.

III ПОДСТИЦАЈИ КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ ПРЕКО НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

А) Субвенције за запошљавање

Јавни позив послодавцима за субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима објављен је у фебруару, а конкурс је **отворен до 30. новембра 2018. године**. У складу са овим јавним позивом, субвенција се одобрава послодавцима који припадају приватном сектору, у једнократном износу, ради запошљавања незапослених који се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Висина субвенције је одређена степеном развијености јединице локалне самоуправе према месту запошљавања лица и износи:

- 150.000,00 РАД по лицу, односно 180.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртве породичног насиља, у првој и другој групи ЈЛС (јединица локалне самоуправе),
- 200.000,00 РСД по лицу, односно 240.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртве породичног насиља, у трећој групи ЈЛС;
- 250.000,00 РСД по лицу, односно 300.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи.

Б) Субвенције за особе са инвалидитетом

1. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства у 2018. години

Јавни конкурс је објављен у фебруару, а **пријаве се примају до краја 2018. године**. Послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства, има право на субвенцију зараде за ту особу, у трајању од 12 месеци од дана заснивања радног односа. Субвенција зараде се одобрава у висини до 75 одсто укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде, под условом да запошљава особу са инвалидитетом пријављену на

евиденцију незапослених која нема радног искуства на пословима на којима се запошљава и да послодавац обавља делатност минимум 3 месеца пре подношења захтева за субвенцију зараде, у радном односу има најмање једно запослено лице итд.

2. Субвенција за подршку особама са инвалидитетом

Јавни конкурс за рефундацију трошкова подршке особама са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима у 2018. години је објављен 14. фебруара и отворен је до краја 2018. године. У складу са јавним позивом могуће је остварити:

1. Рефундацију трошкова зараде лицу ангажованом на пружању подршке на радном месту - радна асистенција- само за време док пружа стручну помоћ, а најдуже 12 месеци, а максимално у висини до 50.000,00 РСД месечно,
2. Рефундација примерених трошкова прилагођавања радног места у једнократном износу што подразумева техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме, у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом, у једнократном износу до 400.000,00 РСД по особи са инвалидитетом. Висина рефундације трошкова подршке не сме да буде већа од 100 одсто оправданих додатних трошкова.

Актуелни конкурси за иновативне компаније

I ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ

Програм сарадње науке и привреде (*Collaborative Grant Scheme for R&D Organizations and Private Sector Enterprises*) спроводи Фонд за иновациону делатност.

Циљ Програма сарадње науке и привреде је да унапреди индустријска истраживања, подстичући предузећа из приватног сектора и јавне научноистраживачке организације да спроводе заједничке пројекте из области истраживања и развоја са идејом да креирају нове или унапреде постојеће комерцијално исплативе производе и услуге, као и иновативне технологије са значајним утицајем на будући развој и тржишним потенцијалом.

Висина износа финансирања: до 300.000 евра, односно до 70% укупно одобреног буџета пројекта најмање 30% обезбеђује подносилац пријаве из других приватних извора независних од Фонда.

Услови за конкурисање: Конзорцијум сачињен од најмање једног микро, малог или средњег привредног друштва и најмање једне јавне научно-истраживачке институције које испуњавају услове прописане Приручником Програма сарадње науке и привреде; Конзорцијум може имати највише пет чланица.

Област/сектор: пројекат може доћи из било које области науке и технологије и било ког индустријског сектора. Време реализације пројекта: до 24 месеца

Јавни позив је отворен **од 3. октобра до 28. децембра 2018. године у 15h.**

II ИНОВАЦИОНИ ВАУЧЕРИ

Програм иновационих ваучера спроводи Фонд за иновациону делатност, а укупан износ опредељених средстава износи 48.000.000,00 динара.

Иновациони ваучери представљају једноставан финансијски подстицај који омогућава малим и средњим предузећима да, користећи услуге научноистраживачког сектора, подигну ниво иновативности својих производа и постану конкурентнија на тржишту.

Циљеви Програма иновационих ваучера су: да се мала и средња предузећа (МСП) из приватног сектора подстакну да користе услуге научноистраживачких институција како би побољшали своје производе, процесе, вештине и услуге, и тако унапредили своју укупну конкурентност; да се поспешу успостављање веза и сарадње између МСП из приватног сектора, с једне стране и научноистраживачких институција, са друге стране, а све у корист развоја привреде Србије.

Висина износа финансирања:

- до 800.000 динара, односно 80% укупних трошкова услуге, не укључујући порез на додату вредност (ПДВ),
- најмање 20% обезбеђује подносилац пријаве из других извора независно од Фонда.

Једном подносиоцу пријаве могу бити одобрена највише два иновациона ваучера, у укупном максималном износу од 1.200.000,00 динара.

Услови за учешће у Програму

Подносиоци пријава који кумулативно испуњавају услове подобни су за пријаву за Програм:

- Правна лица основана у складу са важећим Законом о привредним друштвима и регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије;
- Привредна друштва разврстана као микро, мала или средња у складу са важећим Законом о рачуноводству;
- Привредна друштва у већинском приватном власништву.

Подносиоци пријава који испуњавају наведене услове подносе пријаву за добијање иновационог ваучера за коришћење услуга јавних и свих осталих акредитованих научноистраживачких организација: универзитета, факултета, института и иновационих центара и других акредитованих научноистраживачких организација у Србији, укључујући и оне у приватном власништву.

Услуге које се финансирају Програмом

Иновациони ваучери могу да се користе за трансфер научних, технолошких или иновативних услуга које су нове за подносиоца пријаве, односно за решавање неког техничког/технолошког проблема које подносилац пријаве одреди. Подршка кроз иновациони ваучер може да се одобрени за следеће услуге: Развој нових или побољшање постојећих производа (у односу на функције и квалитет), процеса или услуга; Доказ концепта; Студија изводљивости; Производња лабораторијског прототипа; Израда демонстрационог прототипа;

Различити видови испитивања (у лабораторији, у пилот постројењу); Валидација технологије; Валидација нових или побољшаних производа, процеса или услуга; Саветодавне услуге у вези са иновационом делатношћу; Развој и увођење посебног софтвера за производ или процес (у оквиру развоја производа); Специфичне обуке у вези са развојем технолошких решења (за ове сврхе може се користити највише 20% вредности иновационог ваучера).

Пријава за иновационе ваучере је **од 3. октобра 2018. године до утрошка опредељених средстава.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона 011 / 41 49 444 или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Додатне информације о актуелним програмима подршке пронаћи ћете на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Националне служба за запошљавање](#)

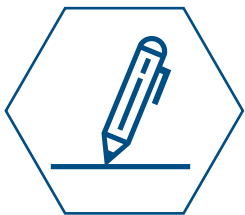
Најбржи пут до инопартнера

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима](#) и [пословним мисијама](#).

СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Привредна комора Србије је покренула јединствену апликацију о [СЕ знак](#), који означава да производ задовољава битне захтеве у погледу безбедности и здравља корисника, захтеве заштите имовине и заштите животне средине. За све додатне информације о производима који подлежу СЕ означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [СЕ знак](#).

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у афирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација](#)*.

* Линк: www.pks/edukacija.

Методолошке напомене

Метална, електро индустрија, рудници метала и металургија, према КД(2010), обухватају следеће области делатности: Експлоатација руда метала, Производња основних метала, Производња металних производа, осим машина и уређаја, Производња рачунара, електронских и оптичких производа, Производња електричне опреме, Производња непоменутих машина и непоменуте опреме (мотори и турбине, осим за летелице и моторна возила, хидраулични погонски уређаји, пумпе и компресори, славине и вентили, лежајеви, зупчаници и зупчати погонски елементи, индустријске пећи и горионици, опрема за подизање и преношење, ручни погонски апарати са механизмима раскладне и вентилационе опреме, осим за домаћинства, остале машине и апарати опште намене, машине за пољопривреду и шумарство, машине за обраду метала и алатних машина, машине за металургију, машине за руднике, каменоломе и грађевинарство, машине за индустрију хране, пића и дувана, машине за индустрију текстила, одеће и коже, машине за индустрију папира и картона, машине за израду пластике и гуме, машине за остале специјалне намене), Производња моторних возила, приколица и полуприколица, Производња осталих саобраћајних средстава (бродови, чамци, локомотиве, шинска возила, ваздушне свемирске летелице и одговарајућа опрема, борбена војна возила, мотоцикли, бицикли, инвалидска колица, остала транспортна опрема, ручна колица и запрежна возила).

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – FTE). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП	Бруто домаћи производ	АПК	Анкета о радној снази
БДВ	Бруто додата вредност	ЕУ (28)	Европска унија коју чини 28 држава чланица
СДИ	Стране директне инвестиције	ЦЕФТА	Централноевропски споразум о слободној трговини
КД (2010)	Класификација делатности	ЗНД	Заједница независних држава
СМТК	Стандардна међународна трговинска класификација	РСД	Српски динар
ПДВ	Порез на додату вредност	ЕУР	Евро
∅	Просек периода	УСД	Амерички долар
МТ	Метрична тона	СНУ	Кинески јуан

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.		
							I квартал	II квартал	III квартал
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,4251	118,1712	118,1386
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	96,3415	99,2224	101,5888

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију обухвата следеће секторе: металопрерађивачка делатност, машиноградња, производња саобраћајних средстава, електричне машине и апарати, вађење руда метала; производња сирових метала; ковање метала и металургија праха, обрада и превлачење метала; производња накита и сл. предмета; рециклажа металних отпадака и остатака.

Активности које организује Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију су:

- организација и реализација Одбора и групација Удружења
- организација и реализација „Дана добављача“ за стратешке партнере из иностранства
- предлагање нових прописа, измене и допуне постојећих законских и техничких прописа
- учешће у радним групама министарстава за израду закона и других прописа, секторских политика и националних планова
- организовање јавних расправа нацрта закона и секторских политика
- међусобно повезивање привредних друштава, како са потенцијалним партнерима и инвеститорима у земљи тако и у земљама ЦЕФТА региона и света
- подстицање и потпомагање повећања конкурентности
- информисање чланица о актуелностима из области које покрива Удружење
- сарадња са надлежним министарствима и другим државним институцијама од значаја за рад својих чланица
- рад на усаглашавању са законодавством ЕУ и учествовање у преношењу директива, техничких прописа и стандарда ЕУ у одговарајуће
- националне прописе
- организација едукација, обука и других видова стручних усавршавања
- повезивање факултета и института са привредом, успостављање трансфере знања и технологија, заједничка организација домаћих и међународних конгреса, симпозијума, стручних скупова, семинара, специјализованих конференција, наступа на сајмовима, изложбама и друго.

Ступањем на снагу новог Закона о коморама, сва привредна друштва основана на територији Републике Србије су чланови Привредне коморе Србије. Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију је у току 2015/2016. године пратило и анализило стање у привреди припремајући се за процес трансформације коморског система који је као Јединствени коморски систем, заживео од 1. јануара 2017. године. С обзиром на то да су групације облик непосредног ужег повезивања чланова Коморе у оквиру једног удружења, а које се образује ради разматрања и решавања питања од интереса за одређени део привреде, Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију редефинисало је статус постојећих групација.

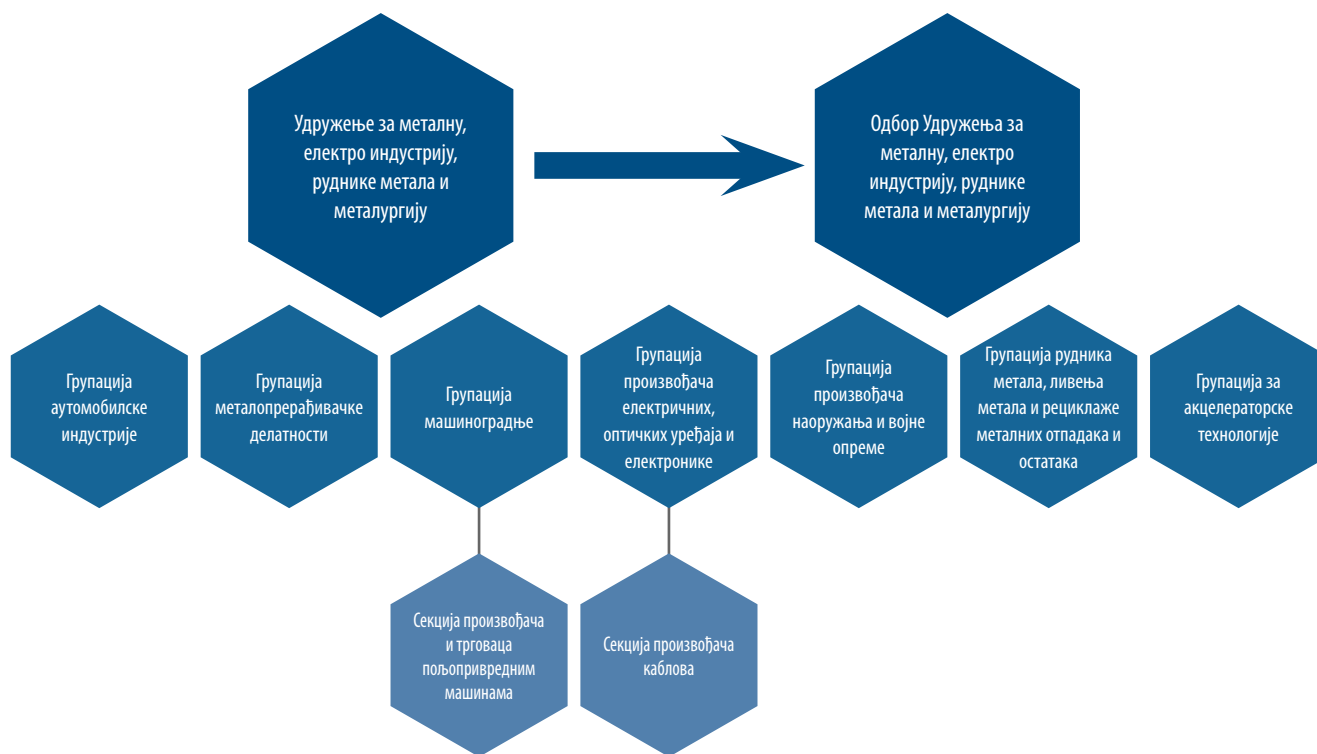
У оквиру Удружења постоји 7 групација:

- Групација металопрерађивачке делатности,
- Групација машиноградње,
- Групација произвођача електричних, оптичких уређаја и електронике,
- Групација аутомобилске индустрије,
- Групација рудника метала, ливења метала и рециклаже металних отпадака и остатака,
- Групације произвођача наоружања и војне опреме,
- Групација за акцелераторске технологије.

Удружење стручно обрађује и издаје следећа документа:

1. Уверења о домаћем пореклу робе,
2. Потврде да се роба не производи у земљи,
3. Мишљење о једином понуђачу робе домаћег порекла.

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Удружење за металну,
електро индустрију, руднике
метала и металургију
Ана Раичевић, секретар

T: (+381 11) 33 00 954

E: metalska@pks.rs
industrija@pks.rs

PKS еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама PKS, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у PKS еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у PKS еБилтену ће вам бити достављена мејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglasavanjePKSeBilten.